

KRAJOWE RAMY KWALIFIKACYJNE – PRAKTYKA PEDAGOGICZNA

Zgodnie z obowiązującymi Krajowymi Ramami Kwalifikacyjnymi kształcenie w ramach studiów obejmuje trzy zasadnicze elementy składowe: wiedzę, umiejętności oraz kompetencje społeczne i personalne.

Wymogi te mają również zastosowanie w odniesieniu do praktyki pedagogicznej. Podane poniżej dane należy wykorzystać w procesie przygotowania się do odbywania praktyki: począwszy od opracowania *Ramowego programu praktyki*, jak również w trakcie realizacji programu praktyki oraz opracowywania dokumentów sprawozdawczych, (które są podstawą zaliczenia praktyki przez Pełnomocnika Dyrektora IPSiR UW ds. Praktyk Studenckich).

Praktyka pedagogiczna obejmuje następujące dziedziny:

Zakres wiedzy i umiejętności oraz postaw i kompetencji społecznych pozyskiwanych w ramach praktyki (należy je uwzględniać w ramowym planie praktyk)

1. W zakresie wiedzy:

Wiedza z zakresu administracji i organizacji pracy placówki

Wiedza z zakresu prawa oświatowego

Wiedza z zakresu zarządzania jakością pracy placówki

Wiedza o sposobach doskonalenia własnego warsztatu pracy wychowawcy nauczyciela

Wiedza o ścieżce awansu zawodowego wychowawcy, nauczyciela

Doskonalenie wiedzy i sprawności w zakresie wiedzy przedmiotowej (tematyki prowadzonych zajęć)

Wiedza z zakresu etyki zawodu nauczyciela

2. W zakresie umiejętności

Umiejętność prowadzenia obserwacji sytuacji i zdarzeń pedagogicznych

Umiejętność planowania zajęć

Umiejętność prowadzenia zajęć

Umiejętność tworzenia grupy, zespołu klasowego
 Umiejętność prowadzenia dokumentacji pracy uczniów
 Umiejętność sporządzania ocen opisowych pracy uczniów
 Umiejętność motywowania dzieci, uczniów do pracy/nauki
 Umiejętność rozpoznawania i rozwiązywania konfliktów w klasie/ grupie
 Umiejętność organizowania współpracy z rodzicami
 Umiejętność organizowania współpracy z innymi nauczycielami, wychowawcami
 Umiejętność rozpoznania problemów dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi
 Umiejętność radzenia sobie ze stresem w sytuacjach wychowawczych, szkolnych

3. **W zakresie kompetencji społecznych** student odbywający praktykę:

Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności. Rozumie potrzebę ciągłego dokształcania zawodowego i rozwoju osobistego i analizowanie własnej pracy i jej efektów (dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych). Doskonali umiejętności realizowania działań pedagogicznych . Ma świadomość znaczenia profesjonalizmu, refleksji na tematy etyczne i przestrzegania zasad etyki zawodowej. Odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje działania pedagogiczne (dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze), nabywa kompetencji w zakresie współpracy z pedagogiem i psychologiem szkolnym.

Obszary działalności szkoły, placówki poznawane w ramach praktyki pedagogicznej

Administracja placówki (działy administracji)
 Rola dyrektora w organizacji pracy placówki
 Działalność rady pedagogicznej
 Działalność samorządu (wychowanków, rodziców itp.)
 Organizacja zebrań rodziców
 Praca nauczyciela-wychowawcy grupy, klasy
 Praca pedagoga szkolnego
 Praca psychologa
 Program wychowawczy placówki
 Program nauczania, wychowania w różnych grupach
 System oceniania uczniów, wychowanków
 Planowanie zajęć (w różnych grupach)

Prowadzenie dokumentacji placówki, uczniów, wychowanków

Organizacja zajęć (także poza placówką)

W trakcie praktyk student powinien ćwiczyć następujące formy aktywności:

- obserwowanie zajęć;
- asystowanie nauczycielowi prowadzącemu zajęcia;
- planowanie i omawianie zajęć prowadzonych przez siebie i innych (nauczycieli, studentów, słuchaczy)
- samodzielne opracowanie konspektów lekcji lub scenariuszy zajęć, w oparciu o informacje i wskazówki przekazane przez opiekuna praktyk;
- samodzielne prowadzenie zajęć;

W trakcie praktyki następuje pozyskiwanie wiedzy i umiejętności oraz kształtowanie kompetencji wychowawczych, dydaktycznych i społecznych przez:

1) zapoznanie się ze specyfiką szkoły lub placówki, w szczególności poznanie realizowanych przez nią zadań dydaktycznych oraz opiekuńczo-wychowawczych, (a także terapeutyczno-rehabilitacyjnych jeśli są realizowane w danej placówce), poznanie sposobu funkcjonowania szkoły lub placówki, organizacji pracy, pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz prowadzonej dokumentacji;

2) obserwowanie:

- a) czynności podejmowanych przez opiekuna praktyk w toku prowadzonych przez niego lekcji (zajęć) oraz aktywności uczniów, (zorganizowanej jak i aktywności formalnych i nieformalnych grup podejmowanej spontanicznie)
- b) toku metodycznego lekcji (zajęć), stosowanych przez nauczyciela metod i form pracy oraz wykorzystywanych pomocy dydaktycznych,
- c) interakcji dorosły (nauczyciel, wychowawca) - dziecko oraz interakcji między dziećmi lub młodzieżą w toku lekcji (zajęć),
- d) procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego w klasie, ich prawidłowości i zakłóceń,
- e) sposobów aktywizowania i dyscyplinowania uczniów oraz różnicowania poziomu aktywności poszczególnych uczniów,
- f) sposobu oceniania uczniów,

- g) sposobu zadawania i kontrolowania pracy domowej,
- h) dynamiki i klimatu społecznego klasy, ról pełnionych przez uczniów, zachowania i postaw uczniów,
- i) funkcjonowania i aktywności w czasie lekcji (zajęć) poszczególnych uczniów, z uwzględnieniem uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych,
- j) integrowania przez opiekuna praktyk działalności opiekuńczo-wychowawczej, dydaktycznej,
- k) funkcjonowania i aktywności w czasie lekcji (zajęć) poszczególnych uczniów,
- l) sposobów aktywizowania i dyscyplinowania uczniów oraz różnicowania poziomu aktywności poszczególnych uczniów,
- ł) działań podejmowanych przez opiekuna praktyk na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa i zachowania dyscypliny,
- m) organizacji przestrzeni w klasie, sposobu jej zagospodarowania (ustawienie mebli, wyposażenie, dekoracje);

3) współdziałanie z opiekunem praktyk w:

- a) planowaniu i przeprowadzaniu lekcji (zajęć),
- b) organizowaniu pracy w grupach,
- c) przygotowywaniu pomocy dydaktycznych,
- d) wykorzystywaniu środków multimedialnych i technologii informacyjnej w pracy dydaktycznej,
- e) kontrolowaniu i ocenianiu uczniów,
- f) podejmowaniu działań na rzecz uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych,
- g) organizowaniu przestrzeni klasy,
- h) podejmowaniu działań w zakresie projektowania i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej;

4) pełnienie roli nauczyciela, w szczególności:

- a) planowanie lekcji (zajęć), formułowanie celów, dobór metod i form pracy oraz środków dydaktycznych,
- b) dostosowywanie metod i form pracy do realizowanych treści, etapu edukacyjnego oraz dynamiki grupy uczniowskiej,
- c) organizację i prowadzenie lekcji (zajęć) w oparciu o samodzielnie opracowywane scenariusze,

- d) wykorzystywanie w toku lekcji (zajęć) środków multimedialnych i technologii informacyjnej,
- e) dostosowywanie sposobu komunikacji w toku lekcji (zajęć) do poziomu rozwoju uczniów,
- f) animowanie aktywności poznawczej i współdziałania uczniów, rozwijanie umiejętności samodzielnego zdobywania wiedzy z wykorzystaniem technologii informacyjnej,
- g) organizację pracy uczniów w grupach zadaniowych,
- h) dostosowywanie podejmowanych działań do możliwości i ograniczeń uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
- i) diagnozowanie poziomu wiedzy i umiejętności uczniów,
- j) podejmowanie indywidualnej pracy dydaktycznej z uczniami (w tym uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi),
- k) podejmowanie działań wychowawczych w toku pracy dydaktycznej, w miarę pojawiających się problemów, w sytuacjach: zagrożenia bezpieczeństwa, naruszania praw innych, nieprzestrzegania ustalonych zasad,
- l) podejmowanie współpracy z innymi nauczycielami, wychowawcą klasy, pedagogiem szkolnym, psychologiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami;

5) analizę i interpretację zaobserwowanych albo doświadczanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, w tym:

- a) prowadzenie dokumentacji praktyki,
- b) konfrontowanie wiedzy teoretycznej z praktyką,
- c) ocenę własnego funkcjonowania w toku wypełniania roli nauczyciela (dostrzeganie swoich mocnych i słabych stron),
- d) ocenę przebiegu prowadzonych lekcji (zajęć) oraz realizacji zamierzonych celów,
- e) konsultacje z opiekunem praktyk w celu omawiania obserwowanych i prowadzonych lekcji (zajęć),
- f) omawianie zgromadzonych doświadczeń w grupie studentów (słuchaczy).